

Autopsie paardachtigen 2021 – bijzonderste bevindingen

Versie 1.0 – April 2022

Auteur: Afdeling autopsie

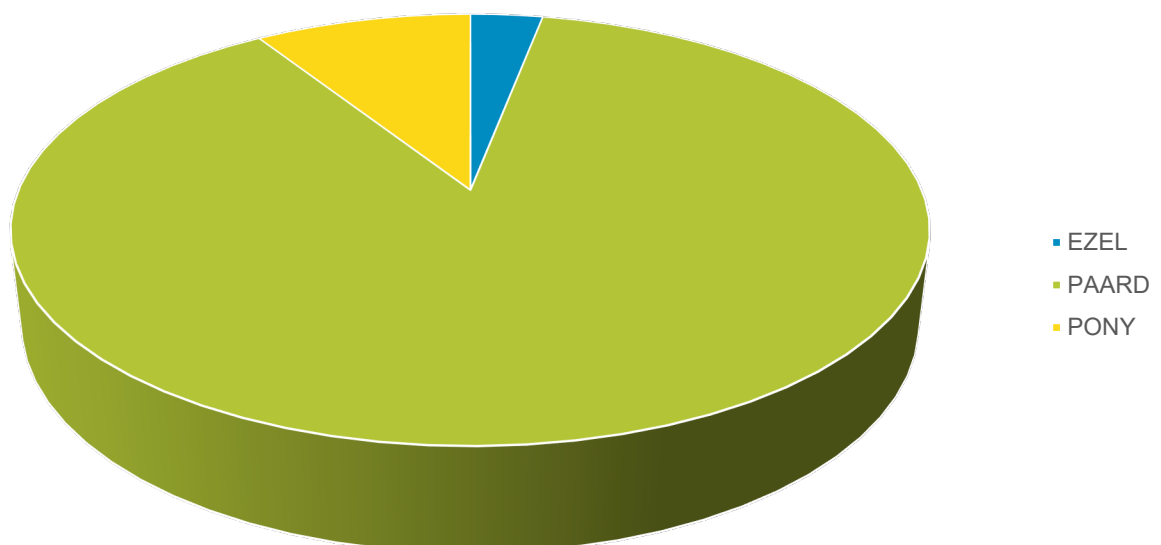
In 2021 werden er in totaal 80 paardachtigen aangeboden in onze autopsiezaal. 47 daarvan waren geaborteerde foetussen of neonatale veulens waarvan het merendeel voor gerichte monstername. Dit is een stijging van ongeveer 25% ten opzichte van 2020. Bij één van deze dieren werd een bijkomende autopsie uitgevoerd. De groep van geaborteerde foetussen en neonatale veulens wordt onderaan het verslag besproken.

De overige groep van dieren aangeboden voor autopsie bestond uit 29 paarden, 3 pony's en 1 ezel. Dit wordt geïllustreerd in Figuur 1. Het ging hierbij om 14 veulens, 1 foetus en 18 volwassen dieren.

Er was een duidelijke stijging van het aantal paardachtigen aangeboden voor autopsie ten opzichte van 2020 (een toename van ongeveer 25%). Eén van de aangeboden paarden voor autopsie werd behandeld in het kader van een verzekeringsdossier.

In dit activiteitenverslag zullen eerst de paardachtigen in het kader van een autopsie besproken worden. Vervolgens komt de categorie van de geaborteerde foetussen en doodgeboren veulens aan bod.

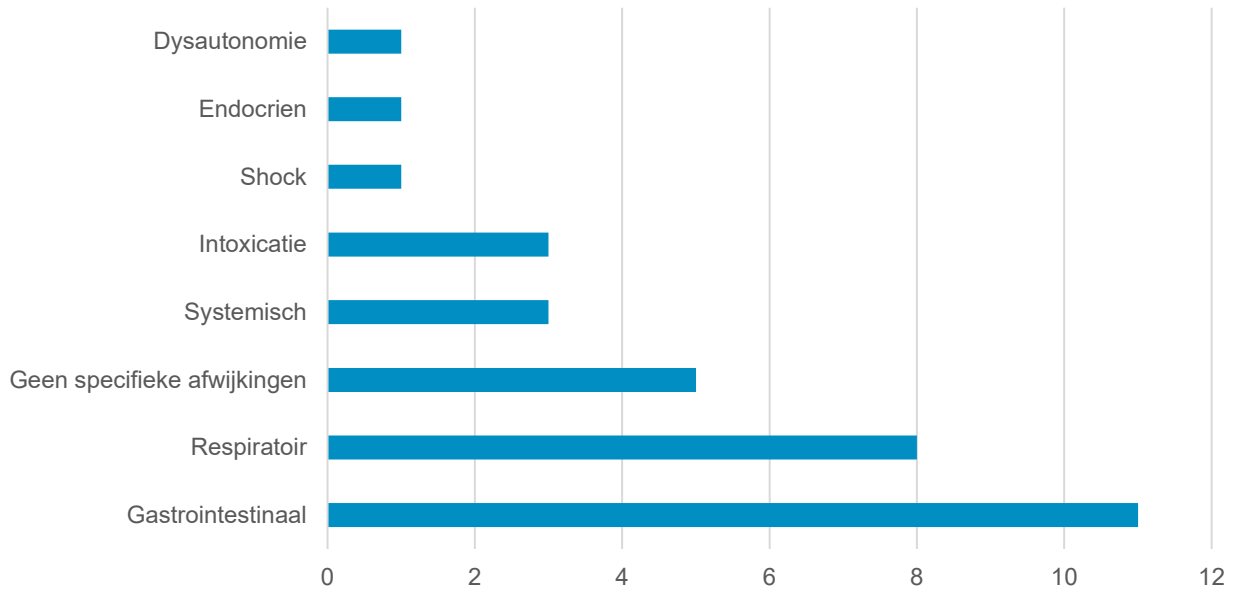
Figuur 1: aantal paardachtigen in 2021 aangeboden voor autopsie (n = 33 dieren)

In Figuur 2 worden de meest voorkomende letsels of doodsoorzaken over alle leeftijdscategorieën voorgesteld.

Figuur 2: alle leeftijdscategorieën (n = 33)

Net als de voorgaande jaren blijven gastro-intestinale aandoeningen de belangrijkste doodsoorzaak bij de in 2021 onderzochte dieren (n = 11). Bij de **volwassen paarden** was dit in de helft van de gevallen gerelateerd aan niet-infectieuze oorzaken, gaande van liggingsveranderingen tot een impactie van de maag. De liggingsveranderingen werden vaak samen met intestinale parasieten waargenomen. Bij de **veulens** die werden aangeboden was de oorzaak meestal enteritis. *Clostridium perfringens* en *Salmonella sp.* (Foto 1) waren de meest geïsoleerde kiemen. Bij jonge veulens tot 4 weken oud, zien we soms bijkomend aanwezigheid van *Cryptosporidium parvum* (Foto 2).

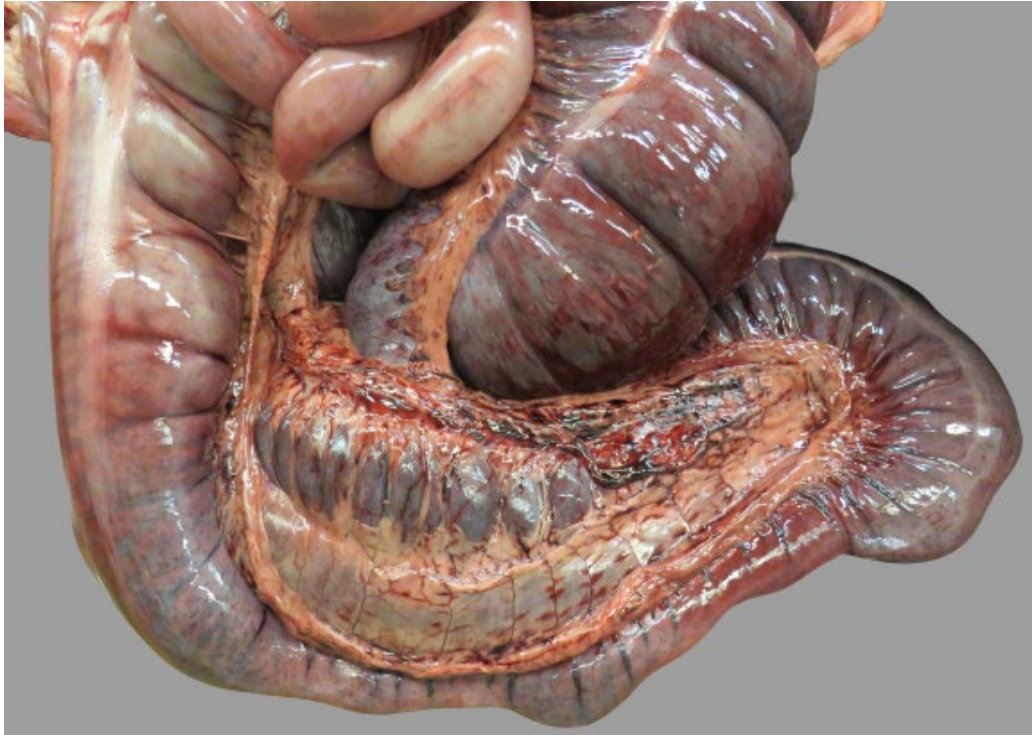

Foto 1: Detail van het caecum en rechter colon met verspreid hyperemische segmenten en duidelijke drainage van bloed naar de ermee geassocieerde lymfeknopen bij een veulen met een necropurulente en hemorragische typhlocolitis ten gevolge van een *Salmonella sp.* infectie.

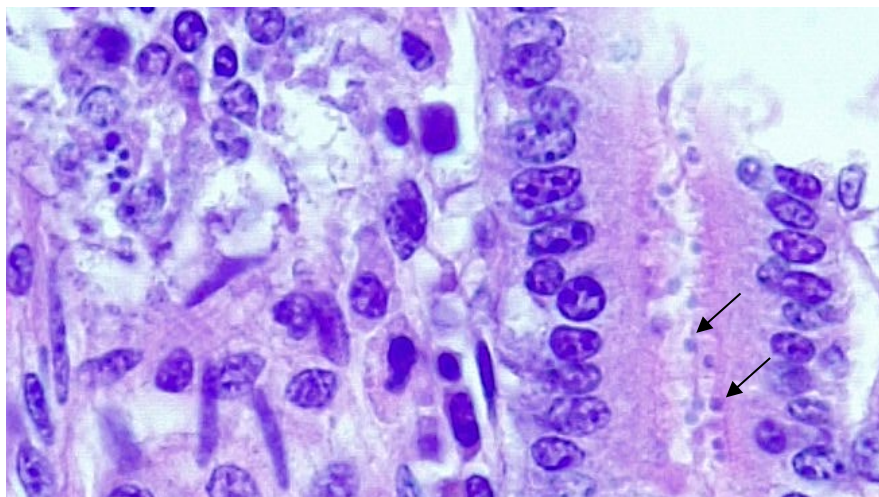

Foto 2: Aanwezigheid van enkele kleine ronde protozoaire structuren (zwarte pijlen) aan de lumenale zijde van de intestinale villi.

Net zoals in 2020 blijft de belangrijkste parasitaire verwekker van enteritis bij de paarden die werden aangeboden cyathostominae. Bij één veulen was er een overtuigende infectie met *Parascaris equorum* (Foto 3).

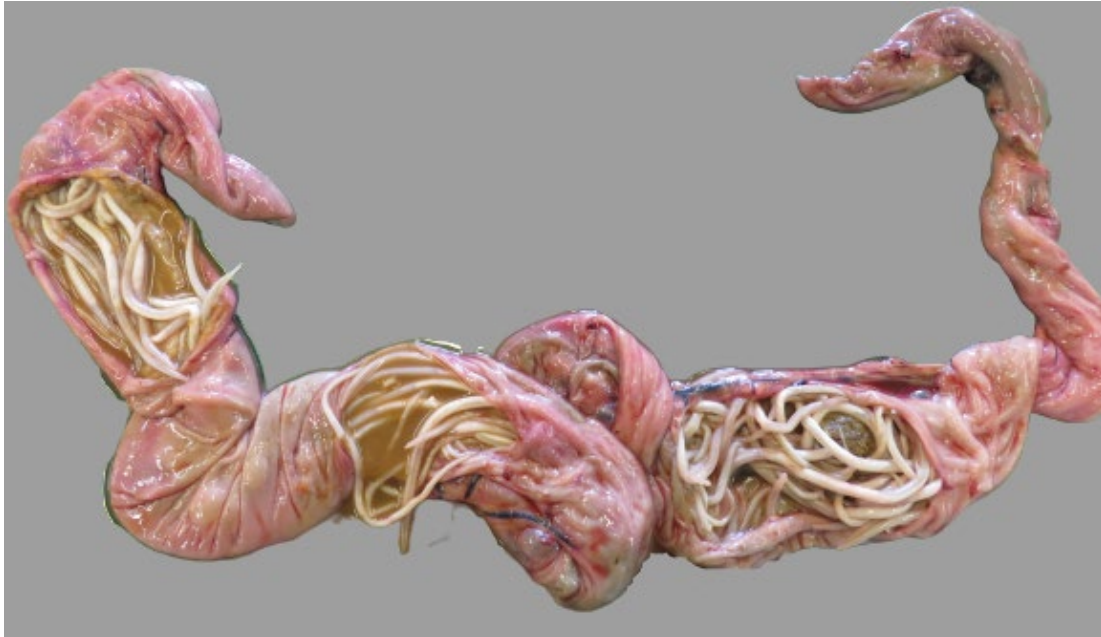

Foto 3: Het lumen van de dunne darm van dit veulen is gevuld met grote aantallen van *Parascaris equorum* nematoden.

De tweede belangrijkste doodsoorzaak was een respiratoire aandoening (n = 8). Al deze gevallen betroffen **veulens**. Bij één dier werd er door middel van PCR equiene herpesvirus type 1 (EHV-1) vastgesteld (Foto 4). De overige veulens werden gediagnosticeerd met een bacteriële pneumonie ten gevolge van onder meer *Rhodococcus equi* en *Streptococcus equi subspecies zooepidemicus*.

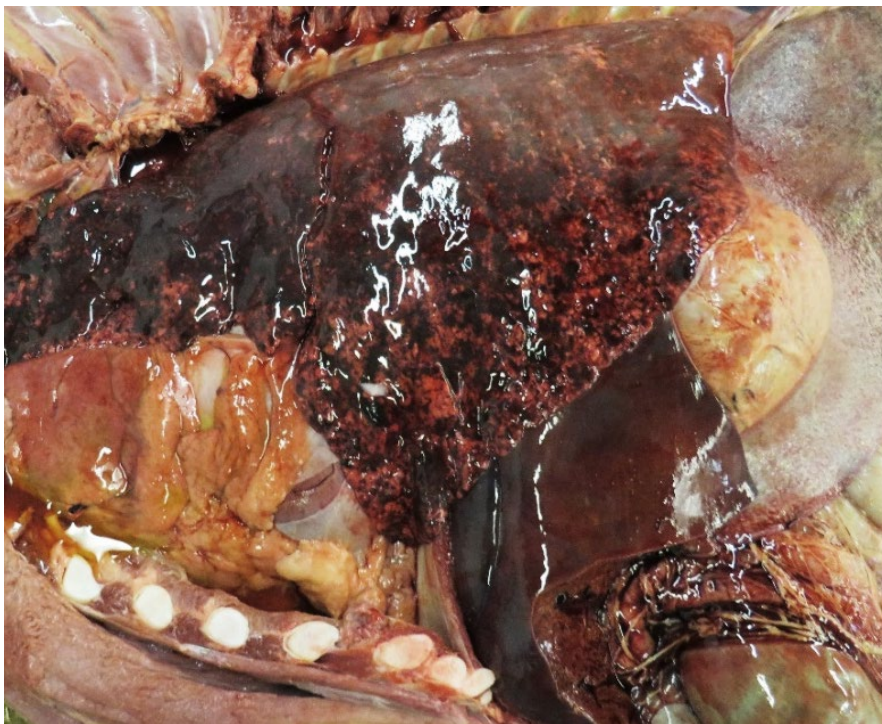

Foto 4: Erg volumineuze longen ten gevolge van een interstitiële pneumonie door een EHV-1 infectie bij een veulen.

Bij de onderzochte paarden konden we af en toe een intoxicatie aantonen. Bij één paard werden meerdere naalden van taxus teruggevonden in de mond en in de maag (Foto 5). Paarden zijn erg gevoelig voor de giftige stof taxine en kunnen binnen enkele minuten na opname dood neervallen.

Foto 5: Detail van de maaginhoud van een merrie waarbij er duidelijk aanwezigheid is van taxusnaalden.

Bij vijf paarden werden er geen specifieke veranderingen vastgesteld, noch tijdens de autopsie noch tijdens het bijkomende histologisch onderzoek.

Bijkomend krijgt DGZ in het voorjaar en najaar ook frequent geaborteerde of doodgeboren veulens binnen in het kader van ons abortusprotocol. Er werden in 2021 in totaal 46 geaborteerde foetussen of doodgeboren veulens aangeboden voor autopsie en/of gerichte monsternamen voor het opsporen van mogelijke infectieuze oorzaken van abortus of vroeggeboorte. Dit is een stijging van 30% tegenover 2020.

In die gevallen wordt onderzoek verricht naar EHV-1, EHV-4, equine virale arteritis (EVA), *Leptospira*, *Coxiella burnetti* en *Streptococcus equi subspecies zooepidemicus*.

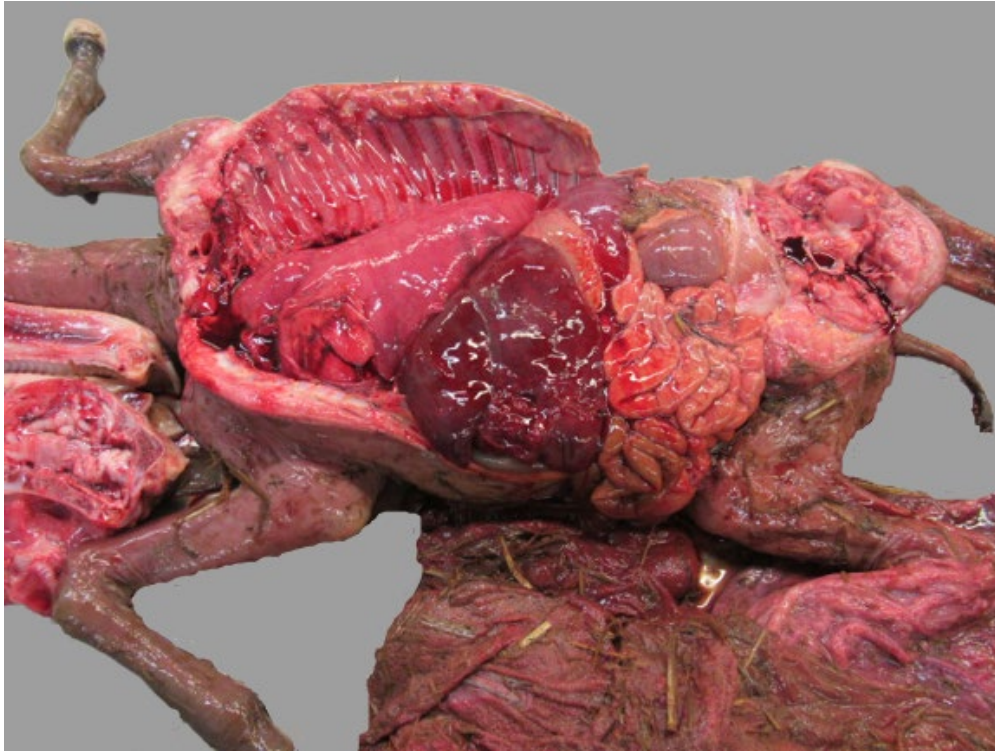

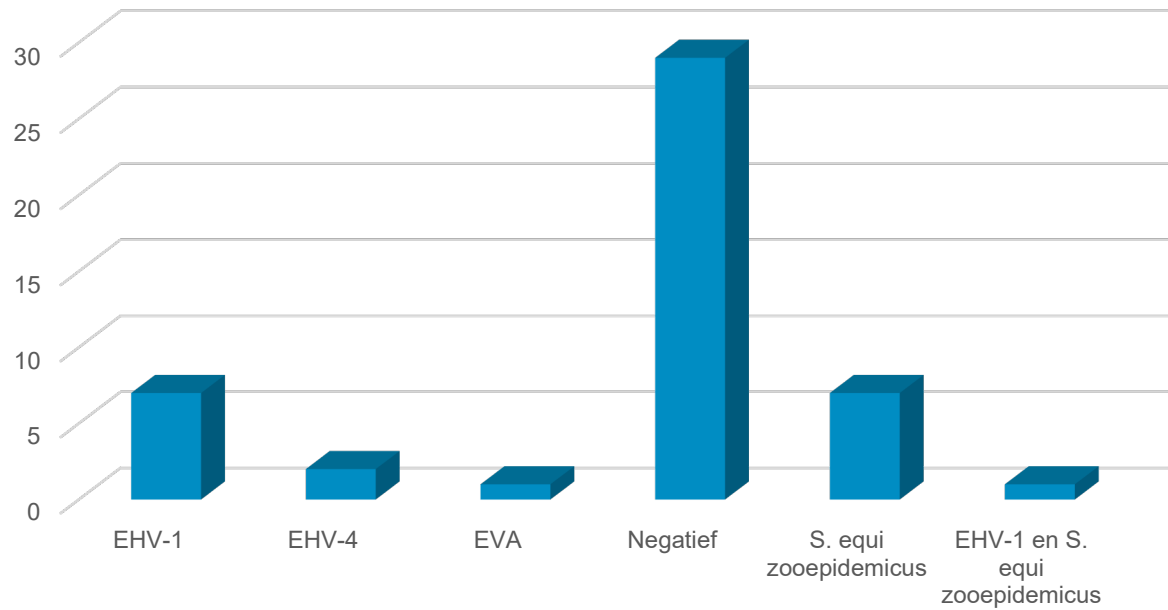
Foto 6: In-situ overzicht van een paardenfoetus waarbij de longen, lever en placenta bemonsterd zullen worden voor moleculair onderzoek.

Figuur 3 toont de resultaten van het moleculair onderzoek (PCR). In 2021 werd EHV-1 gedetecteerd in 7 gevallen, waarbij er niet altijd duidelijke veranderingen waar te nemen waren tijdens de monsternamming. In 2021 was er geen enkel geval van leptospirose, terwijl er in het voorgaande jaar nog gevallen werden aangetoond. De tweede meest gediagnosticeerde kiem was *Streptococcus equi subspecies zooepidemicus*. Merries kunnen drager zijn van deze kiem in het geboortekanaal van waaruit de bacterie via de cervix aanleiding kan geven tot placentitis. Twee abortussen waren ook positief voor EHV-4 en eenmaal was de PCR voor EVA positief.

In 29 gevallen werden er geen specifieke afwijkingen gezien (Foto 6) en was ook het moleculair onderzoek negatief.

Figuur 3: resultaten PCR-onderzoek bij geaborteerde foetussen

Contactgegevens

Met vragen over paardachtigen kun je terecht bij DGZ op tel. 078 05 05 23 of e-mail helpdesk@dgz.be.